

господарствах сімейного типу.

Аналіз практики формування сільськогосподарських підприємств у ході земельної реформи засвідчує, що більшість з них створились без належного землевпорядкованого обґрунтування, що призвело до порушення принципів і правил організації сільськогосподарського виробничого простору (що проявилось, зокрема, у порушенні науково обґрунтованої структури посівних площ у господарствах, руйнуванні цілісної системи польових доріг, простих протиерозійних гідротехнічних споруд тощо). Варто нагадати, що починаючи з 1991 року фінансування землепорядкованих проектно-пошукових робіт в Україні майже не ведеться. Усе це, у свою чергу, спричинило розширення й поглиблення процесів ерозії, деградації ґрунтів, погіршення їх екологічного стану. Зменшення продуктивності й родючості земель практично в усіх регіонах країни.

Однак не варто забувати, що організація раціонального використання і охорони земельних ресурсів (і насамперед – сільськогосподарського призначення) вимагає відповідного забезпечення [1].

Отже, сьогодні особливо гострою та актуальною є проблема екологізації землевпорядкування як багатогранної системи наукової та практичної діяльності, спрямованої на організацію та подальше забезпечення раціонального використання й охорони земельних ресурсів на всіх рівнях. Вирішення цієї проблеми вимагає значного розширення теоретичної бази землекористування, адже в попередні роки активно розвивались економічна, юридична та технічна його сторони, а економічним аспектом приділялося значно менше уваги.

У цій ситуації з метою забезпечення належного рівня екологічної безпеки використання земельних ресурсів при будь-яких видах господарської діяльності в землевпорядній практиці доцільно якнайповніше використовувати принципи, підходи та апробовані методи прикладної географії та екології [2].

Література

1. Казьмір П. Г. Землевпорядне забезпечення ландшафтно адаптивного використання сільськогосподарських угідь [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Vldau/APK/2010_1/files/10kpuoal.pdf
2. Організація сільськогосподарського використання земель на ландшафтно-екологічній основі / [Казьмір П. Г., Стойко Н. Є., Дроздяк М. В.]; за заг. ред. проф. П. Г. Казьміра. – Львів: СПОЛОМ, 2009. – 254с.
3. Притула Н. М. Сучасний стан та ефективність використання земельних ресурсів України / Н. М. Притула // Держава та регіони. – 2010. - №5. – С. 227-231.

Люба Гурко
старший викладач,

Богдан Роман
старший викладач,

ВП НУБіПУ «Бережанський агротехнічний інститут»,
м. Бережани

ОЦІНКА КОНКУРЕНТНОГО СТАТУСУ ПІДПРИЄМСТВ

Для виявлення можливостей, сильних, слабких сторін та загроз, а також оцінки конкурентного статусу підприємств доцільно використовувати «SWOT – аналіз», матрицю альтернатив результативності, матрицю «БКГ», матрицю «Мак - Кінсі», ABC/XYZ.

Для оцінки зовнішньої економічної ситуації доцільно використовувати метод

STEP- аналіз.

Важливим напрямком оцінки потенціалу підприємства є його конкурентоспроможність. При цьому слід погодитися з І.М. Репіною, яка стверджує, що оцінка конкурентоспроможності потенціалу підприємств повинна проводитися з врахуванням глобалізації цілей [1, с.45]: світове лідерство; світовий стандарт; національне лідерство; національний стандарт; галузеве лідерство; галузевий стандарт; пороговий рівень.

Нею виділені і групи методів оцінки конкурентоспроможності підприємства [1, с 55]: критеріальні за системою ключових показників, експертні, графічні, математичні, логістичні, одномоментні, стратегічні, матричні. В їх основі обґрунтовні класифікаційні ознаки, а саме: за напрямком формування інформаційної бази, за способом відображення кінцевих результатів, за можливістю розроблення управлінських рішень, за способом оцінки (табл.1.)

Таблиця 1

Класифікація методів оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства (за Репіною)

Класифікаційна ознака	Класифікаційна група	Різновиди методів
1	2	3
За напрямком формування інформаційної бази	Критеріальні	теорія конкурентних переваг М. Портера; аналіз конкурентоспроможності фірм Ж.Ж.Ламбена; SPACE – аналіз; LOTS – аналіз; PIMS – аналіз; модель аналізу Мак – Кінсі 7S; формалізований метод Іванова; методика Ансоффа щодо КСФ; методика Градова щодо детермінантів «національного ромба»; метод інтегрального критерію; метод таксономічного показника
	Експертні	STEP – аналіз; SWOT – аналіз; аналіз конкурентоспроможності за системою 111 – 555; метод американської асоціації управління; метод порівнянь; метод рангів; метод вивчення профілю об'єкта; графічна методика Зав'ялова;
За способом відображення кінцевих результатів	Графічні	Теорія конкурентних переваг М.Портера; аналіз конкурентоспроможності фірм Ж.Ж. Ламбена; SWOT – аналіз; модель аналізу Мак – Кінсі 7S; метод вивчення профілю об'єкта; графічна методика Зав'ялова;
	Логістичні	- STEP – аналіз; - SPACE – аналіз; - GAP- аналіз; - LOTS – аналіз; - PIMS – аналіз
	Математичні	Аналіз конкурентоспроможності за системою 111 – 555; формалізований метод Іванова; методика Ансоффа щодо КСФ; методика Градова щодо детермінантів «національного ромба»; метод американської асоціації управління; метод порівнянь; метод рангів; метод інтегрального критерію; метод таксономічного показника

СЕКЦІЯ 5
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

За можливістю розроблення управлінських рішень	Одноментні	- Аналіз конкурентоспроможності за системою 111 – 555; методика Градова щодо детермінантів «національного ромба»; метод американської асоціації управління; метод порівнянь; метод рангів; метод інтегрального критерію; метод таксономічного показника; метод вивчення профілю об'єкта; графічна методика Зав'ялова;
	Стратегічні	- Теорія конкурентних переваг М.Портера; аналіз конкурентоспроможності фірм Ж.Ж. Ламбена; SWOT – аналіз; STEP – аналіз; SPACE – аналіз; GAP- аналіз; LOTS – аналіз; PIMS – аналіз; Модель аналізу Мак – Кінсі 7S; формалізований метод Іванова; метод рангів
За способом оцінки	Індикаторні	STEP – аналіз; SPACE – аналіз; GAP- аналіз; LOTS – аналіз; PIMS – аналіз; Аналіз конкурентоспроможності за системою 111 – 555; формалізований метод Іванова; методика Ансоффа щодо КСФ; методика Градова щодо детермінантів «національного ромба»; метод американської асоціації управління; метод порівнянь; метод рангів; метод інтегрального критерію; метод таксономічного показника; метод вивчення профілю об'єкта.
	Матричні	Теорія конкурентних переваг М.Портера; аналіз конкурентоспроможності фірм Ж.Ж. Ламбена; SWOT – аналіз; модель аналізу Мак – Кінсі 7S;

Розкрита методологія вартісної оцінки потенціалу підприємства, яка включає оцінку: майна, машин і обладнання, вартості гудвілу, трудового потенціалу, нематеріальних активів та земельних ділянок. В основу оцінки покладені такі методи: витратні; порівняльні; результативні, які базуються на використанні методів розрахунку ставки дисконту та капіталізації. Однак слід погодитись з Гудзинським О.Д., та Судомир С.М. [2, с.50], які вважають, що запропонована І.М.Репіною методологія оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства не повною мірою враховує всю сукупність факторів. Ними розроблена і методологія формування системи оцінки потенціалу підприємств згідно системоутворюючих критеріїв, в основу якої покладено: конкурентноздатність, конкурентоспроможність і конкурентостійкість; сутність названих понять; цільова спрямованість понять; критерії оцінки; система показників; об'єкти дослідження. Також слід підтримати позицію авторів Гудзинського О.Д., Судомир С. [2, с.50], які пропонують оцінку конкурентоспроможності потенціалу підприємства здійснювати за факторами забезпечення конкурентоспроможності, конкурентноздатності і конкурентостійкості.

Література

1. Репіна І.М. Підприємницький потенціал: методологія оцінки та управління // Вісник Української академії державного управління при Президентові України. – 1998.- № 2. С. 262 – 271.
2. Гудзинський О.Д., Судомир С.М., Гуренко Т.О. Управління формуванням конкурентоспроможного потенціалу підприємств (теоретико-методологічний аспект): монографія. – К. : ІПК ДСЗУ, 2010. – 212 с.
3. Іванишин В.В. Динаміка ряду синергічних ефектів від застосування інноваційних агротехнологій у рослинництві / В. В. Іванишин // Агросвіт. – 2010. -